

GIỚI THIỆU CHUNG

Kinh doanh có trách nhiệm đang phát triển như một xu hướng chung trên toàn thế giới, với sự ra đời của hàng loạt các khung khổ và tiêu chuẩn quốc tế, bao gồm Nguyên tắc Hướng dẫn của Liên hợp quốc về Kinh doanh và quyền con người (UNGPs), Luật về minh bạch trong kinh doanh, Hướng dẫn của OECD cho các doanh nghiệp đa quốc gia về ứng xử kinh doanh có trách nhiệm và các nguyên tắc cơ bản của ILO, cũng như một loạt các luật quốc gia/khu vực như Luật về hoạt động rà soát quyền con người bắt buộc và các quy định về báo cáo liên quan đến phát triển bền vững. Chính phủ Việt Nam cũng đã ban hành Chương trình hành động quốc gia về kinh doanh có trách nhiệm (Quyết định 843/QĐ-TTg ngày 14 tháng 7 năm 2023). Điều này tạo ra một môi trường phát triển nhanh chóng đòi hỏi các doanh nghiệp phải kinh doanh một cách có trách nhiệm, phòng ngừa và giảm thiểu rủi ro lên con người, nhằm đáp ứng kỳ vọng của xã hội và duy trì vị thế của mình trong các chuỗi giá trị toàn cầu.

Bộ tài liệu tập huấn (hoặc “gói đào tạo”) cung cấp các tài liệu cho khoá tập huấn tiêu chuẩn 02 ngày về thực hành kinh doanh có trách nhiệm, đặc biệt tập trung vào rà soát tác động lên quyền con người (HRDD) trong chuỗi cung ứng cho các doanh nghiệp.

Bộ tài liệu được biên soạn, phát triển và cải tiến nhiều lần thông qua 01 khoá đào tạo thử nghiệm và 10 khoá đào tạo thực tế cho 371 đại diện từ doanh nghiệp (bao gồm giám đốc điều hành, cán bộ quản lý nhân sự, quản lý chuỗi cung ứng, quản lý rủi ro và an ninh, tuân thủ...) trên khắp Việt Nam. Những khoá đào tạo này là một phần của Học viện B+HR, một hoạt động toàn cầu của UNDP nhằm xây dựng năng lực cho các bên liên quan về kinh doanh và quyền con người.

Bộ tài liệu này sẽ tiếp tục được xây dựng và cập nhật theo sự phát triển của thực hành kinh doanh có trách nhiệm trên toàn cầu và tại Việt Nam.

MỤC ĐÍCH CỦA BỘ TÀI LIỆU TẬP HUẤN

Bộ tài liệu này ra đời nhằm mục đích hỗ trợ các hoạt động tập huấn cho các doanh nghiệp về thực hành kinh doanh có trách nhiệm (RBP), trong đó lấy Nguyên tắc hướng dẫn của Liên Hợp Quốc về Kinh doanh và Quyền con người (UNGPs) và quy trình rà soát tác động lên quyền con người (HRDD) là cốt lõi. Sau khi hoàn thành các hoạt động tập huấn này, học viên sẽ nắm vững các khái niệm cơ bản về RBP và bắt đầu thay đổi hành vi trong hoạt động kinh doanh hướng tới trách nhiệm tôn trọng quyền con người của doanh nghiệp.

AI CÓ THỂ SỬ DỤNG BỘ TÀI LIỆU TẬP HUẤN NÀY?

Bộ tài liệu tập huấn này có thể được tất cả các doanh nghiệp sử dụng cho các hoạt động đào tạo nội bộ và cũng có thể được sử dụng bởi các tập huấn viên khác (như tổ chức phi chính phủ, tổ chức xã hội hoặc dịch vụ đào tạo) để đào tạo doanh nghiệp về kinh doanh có trách nhiệm và rà soát quyền con người. Đối tượng học viên có thể là giám đốc điều hành, quản lý và vận hành của các bộ phận quản lý kinh doanh/nhân sự/chuỗi cung ứng/ phát triển bền vững/ trách nhiệm xã hội của doanh nghiệp/ quản lý rủi ro/ pháp lý và tuân thủ, sinh viên kinh doanh, các lãnh đạo doanh nghiệp tương lai và các hiệp hội doanh nghiệp...v.v.

Do bộ tài liệu tập huấn có một số phần được thiết kế với sự hỗ trợ từ Chính phủ Nhật Bản, hợp phần 1(b) sẽ tập trung vào kỳ vọng về quyền con người cho doanh nghiệp Nhật Bản hoạt động tại Việt Nam. Tuy nhiên, phần này cũng sẽ hữu ích cho tất cả các doanh nghiệp khác quan tâm đến kỳ vọng về RBP tại các nền kinh tế phát triển như Nhật Bản.

BỘ TÀI LIỆU BAO GỒM NHỮNG GÌ?

Để tạo điều kiện cho các hoạt động tập huấn, Bộ tài liệu tập huấn này bao gồm 08 hợp phần cung cấp cho giảng viên các công cụ để tổ chức các khóa tập huấn bổ ích, có tính tương tác và có sự tham gia của người học về thực hành kinh doanh có trách nhiệm (RBP):

1. Sổ tay hướng dẫn tập huấn

Sổ tay Hướng dẫn đào tạo là một phần không thể thiếu trong Bộ tài liệu. Trong khi các thành phần khác của Bộ tài liệu cung cấp CÁI GÌ (tức là nội dung tập huấn), tài liệu hướng dẫn này cung cấp CÁCH TRUYỀN TẢI nội dung trong quá trình thực hiện các hoạt động tập huấn.

2. Slide bài giảng

Tập huấn viên có thể sử dụng hoặc tùy chỉnh các slide bài giảng này để tổ chức các khóa tập huấn. Slide bài giảng bao gồm các nguyên tắc cơ bản của thực hành kinh doanh có trách nhiệm, giới thiệu UNGPs và các bước rà soát quyền con người (HRDD) cho các doanh nghiệp.

3. Bài tập hoạt động nhóm

Các bài tập trong hợp phần này nên được sử dụng để thảo luận và hoạt động nhóm trong các khóa tập huấn nhằm nâng cao mức độ học tập chủ động và học hỏi lẫn nhau giữa các học viên.

4. Trò chơi khởi động

RBP là một khái niệm xa lạ, đôi khi mới lạ đối với nhiều người. Do đó, hợp phần này gợi ý các trò chơi khởi động mà giảng viên có thể sử dụng để phá băng và khuyến khích học viên vượt qua sự do dự để tham gia vào các hoạt động tập huấn.

5. Phiếu đăng ký và phiếu đánh giá

Đây là công cụ hữu ích cho các giảng viên và người tổ chức các hoạt động tập huấn RBP: trong khi mẫu đăng ký cung cấp thông tin liên quan cho việc tổ chức tập huấn về cả nội dung tập huấn và hậu cần, thì mẫu đánh giá giúp các nhà tổ chức và tập huấn viên cải tiến hoạt động đào tạo.

6. Phiếu thực hành

Áp dụng kiến thức mới là chìa khóa để học viên nắm bắt các kỹ năng và thực hành mới. Với mục đích như vậy, phiếu thực hành này là biểu mẫu mà học viên sử dụng trong các hoạt động tập huấn để ghi chú, áp dụng và thực hành kiến thức được truyền đạt cũng như, sau buổi tập huấn, để lan tỏa, khuyến khích các thực hành phù hợp, áp dụng cho hoàn cảnh cụ thể của học viên.

7. Tài liệu tham khảo của bộ tài liệu tập huấn

Bộ tài liệu tập huấn được phát triển trên cơ sở tham khảo các nguồn tài nguyên phong phú, bao gồm cả các công cụ có thẩm quyền và các công cụ khác được phát triển bởi các tổ chức quốc tế có uy tín. Các tài liệu này được thu thập và cung cấp trong hợp phần này nhằm giúp cả tập huấn viên và học viên tìm hiểu sâu hơn về các vấn đề thực chất và thực tiễn của RBP.

8. Các tài liệu khuyến nghị tham khảo thêm cho việc tích hợp RBP

Phần cuối cùng này cung cấp các tài liệu được khuyến nghị đọc thêm. Từ đó người học cũng có thể tìm thấy các minh họa và ví dụ hay về các thực hành RBP, đặc biệt là các thực hành tốt trong bối cảnh Việt Nam.

TẬP HUẤN VIÊN NÊN SỬ DỤNG BỘ TÀI LIỆU TẬP HUẤN NÀY NHƯ THẾ NÀO?

Sau khi đọc các trang giới thiệu này, trước tiên tập huấn viên nên bắt đầu với Hợp phần 1 – Sổ tay hướng dẫn tập huấn trước khi chuyển sang các phần khác của bộ tài liệu. Trong trường hợp tài liệu hướng dẫn tham chiếu đến các phần cụ thể của slide bài giảng, tập huấn viên nên xem lại các phần đó trong Hợp phần 2 – slide bài giảng. Nếu vẫn còn nội dung cơ bản nào đó mà tập huấn viên chưa rõ, thì nên tra cứu trong Hợp phần 7 – Tài liệu tham khảo của Bộ tài liệu tập huấn

Trước khi tập huấn: đảm bảo học viên được cung cấp đầy đủ tài liệu cần thiết theo hướng dẫn trong Sổ tay hướng dẫn tập huấn;

Trong khi tập huấn: sử dụng các công cụ phù hợp được cung cấp để thực hiện các hoạt động tập huấn theo cách tương tác với học viên. Tập huấn viên có thể tìm thấy các hướng dẫn tập huấn trong hợp phần 2. Hợp phần 7 có thể giúp tập huấn viên trả lời các câu hỏi liên quan từ học viên trong khi hợp phần 8 hỗ trợ tập huấn viên đưa ra các ví dụ và nội dung quan trọng bổ sung phù hợp với học viên;

Sau tập huấn: thu thập thông tin phản hồi, ý kiến của người học thông qua phiếu đánh giá (hợp phần 5). Điều này sẽ giúp tập huấn viên cải thiện hơn nữa phương pháp thực hiện các hoạt động tập huấn về RBP.

Các ý kiến, phân tích và khuyến nghị trong tài liệu đào tạo này không nhất thiết phản ánh quan điểm chính thức của các tổ chức đối tác hoặc đại diện cho Liên Hợp Quốc, bao gồm UNDP, Trường Đại học Kinh tế Quốc dân và Nhà tài trợ (Chính phủ Nhật Bản); Các chỉ định được sử dụng và việc trình bày các tài liệu trong gói đào tạo này không ngụ ý thể hiện bất kỳ quan điểm nào của Ban Thư ký Liên Hợp Quốc hoặc UNDP liên quan đến tình trạng pháp lý của bất kỳ quốc gia, lãnh thổ, thành phố hoặc khu vực hoặc chính quyền nào, hoặc liên quan đến việc phân định biên giới hoặc ranh giới của nó.

THÔNG TIN LIÊN HỆ

<p>CHƯƠNG TRÌNH PHÁT TRIỂN LIÊN HỢP QUỐC LIÊN HỢP QUỐC</p> 	<p>VIỆN PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN</p>
<p>Địa chỉ: 304 Kim Mã, Ba Đình, Hà Nội Phone: (+84 4) 38 500100 Fax: (84-4) 37265520 Email: registry.vn@undp.org</p>	<p>Địa chỉ: Phòng 1503, Tòa A1, Đại học Kinh Tế Quốc Dân 207 Giải Phóng, Hà Nội Phone: (84) 24.36280280/6550; 6551 Email: isd@neu.edu.vn</p>

<p>Bà. Nguyễn Ngọc Hiền</p> <p>Email: hiennn@neu.edu.vn Chịu trách nhiệm chính</p>	<p>Ông. Nguyễn Văn Huân</p> <p>Email: nguyen.van.huan@undp.org Chịu trách nhiệm chính</p>	<p>Ông. Lê Quang Cảnh</p> <p>Email: canh@neu.edu.vn</p>	<p>Ông. Yuji Shinohara</p> <p>Email: Yuji.shinohara@undp.org</p>	<p>Bà. Bùi Thu Hiền</p> <p>Email: bui.thu.hien@undp.org</p>
--	--	---	---	---

LỜI CẢM ƠN

Bộ tài liệu tập huấn là kết quả của hơn một năm hợp tác giữa Chương trình Phát triển Liên hợp quốc (UNDP) tại Việt Nam và Viện Phát triển bền vững, Đại học Kinh tế Quốc dân trong phạm vi của dự án toàn cầu về Kinh doanh và quyền con người, với sự hỗ trợ của Chính phủ Nhật Bản.

Bộ tài liệu tập huấn được đồng thiết kế và phát triển bởi nhóm nghiên cứu: **bà Nguyễn Ngọc Hiền (Giảng viên, Đại học Kinh Tế Quốc Dân)** với kinh nghiệm giảng dạy, tư vấn và nghiên cứu chuyên sâu về quản trị nhân lực, quan hệ lao động, lãnh đạo bền vững và rà soát quyền con người; **ông Nguyễn Văn Huân (Điều phối viên Kinh doanh và quyền con người, UNDP Việt Nam)** với kinh nghiệm tư vấn và nghiên cứu chuyên sâu về kinh doanh có trách nhiệm, kinh doanh và quyền con người; **ông Yuji Shinohara (Chuyên gia Quản trị, UNDP Việt Nam)** với kinh nghiệm chuyên sâu trong lĩnh vực quản trị và phát triển công nghiệp, kinh doanh và quyền con người; và **ông Lê Quang Cảnh (Phó giáo sư, giảng viên, Đại học Kinh Tế Quốc Dân)** với kinh nghiệm giảng dạy, tư vấn và nghiên cứu chuyên sâu về phát triển bền vững.

Gói đào tạo đã nhận được sự tư vấn chiến lược từ **bà Bùi Thu Hiền (Chuyên gia Chính sách và Pháp lý, UNDP Việt Nam)**, **bà Phùng Thị Thu Hà (Điều phối dự án, UNDP)**, **ông Tim McLaughlin (Cố vấn hiệu suất xã hội)**.

Đặc biệt, nhóm nghiên cứu xin tri ân **ông Nguyễn Văn Thắng (Cố Giáo sư, Đại học Kinh Tế Quốc Dân)** vì những đóng góp to lớn của ông đối với hoạt động kinh doanh có trách nhiệm và các nghiên cứu điển hình trong Bộ tài liệu tập huấn này.

Trang bìa và đồ họa của gói đào tạo được thiết kế bởi bà Đỗ Nguyệt Hà (Tư vấn truyền thông, UNDP Việt Nam).